

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-03920/2011-ERU

V Jihlavě dne 11. října 2012

Číslo jednací: 03920-18/2011-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-03920/2011-ERU zahájeném dne 29. března 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

Správní řízení zahájené dne 29. března 2012 ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), kterého se měl účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], dopustit tím, že dne 11. září 2010 prováděl při rekonstrukci vodovodního řadu u domu č. p. 217/9 v ulici Josefa Suka, katastrální území Jablonec nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou, v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení za pomoci strojní mechanizace zemní výkopové práce takovým způsobem, při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE d 50, a touto činností měl v konečném důsledku ohrozit spolehlivost a bezpečnost jeho provozu,

s e z a s t a v u j e.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 29. března 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. září 2010 při rekonstrukci vodovodního řadu u domu č. p. 217/9 v ulici Josefa Suka, katastrální území Jablonec nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou, v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení za pomoci strojní mechanizace zemní výkopové práce takovým způsobem, při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE d 50, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 7. dubna 2011 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena Státní energetickou inspekcí, územní inspektorát pro Liberecký kraj, na základě pověření č. j. [REDAKCE] ze dne 1. dubna 2011, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Při zahájení kontroly byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 11. září 2010 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní výkopové práce v přímé souvislosti s realizací rekonstrukce vodovodního řadu u domu č. p. 217/9 v ulici Josefa Suka, katastrální území Jablonec nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou, kdy při provádění zemních výkopových prací prostřednictvím strojního mechanismu (bagr KOMATSU) způsobila stavebně technická činnost účastníka řízení poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE d 50 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 438 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 115 minut) ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 13. září 2010.

Vzniklé poškození nízkotlakého plynárenského zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Účastník řízení aktivně spolupracoval při jeho opravě a vzniklou škodu uhradil. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 13. září 2010 (potvrzený Protokolem o poškození plynárenského zařízení z téhož dne).

Šetřením SEI, vedeným v oblasti povinností zhotovitele výstavby technické infrastruktury v ulici Josefa Suka, bylo zjištěno, že zhotovitel stavby, účastník řízení, prováděl činnosti související s realizací předmětu díla na základě smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 12. července 2010 písemně uzavřené mezi společnostmi Severočeská vodárenská společnost a.s., IČ: 49099469, se sídlem Přítkovská 1689, 415 50 Teplice, na straně objednatele předmětu díla a účastníkem řízení na straně zhotovitele díla.

Správce plynárenského zařízení, společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, vydal dne 23. srpna 2004 Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby č. [REDAKCE] obsahující vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, s platností jednoho roku od data jeho vydání.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z výše zmíněného stanoviska společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno.

Účastník řízení požádal, v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací na předmětné stavbě, o přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno (barvou a kolíky) na osu potrubí (dle protokolu o vytýčení plynárenského zařízení ze dne 22. července 2010, který obsahuje písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Státní energetické inspekce a jsou uvedeny v protokolu č. [REDAKCE] ze dne 14. dubna 2011, se kterým byl zplnomocněný zástupce účastníka řízení, [REDAKCE], prokazatelně dne 4. května 2011 seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem. Součástí kontrolního protokolu je řádné poučení o možnosti podat námitky ke zjištěným skutečnostem v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Dne 18. srpna 2011 nabyl účinnosti zákon č. 211/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kterým působnost Státní energetické inspekce v oblasti výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem přešla na Energetický regulační úřad.

Kontrolní spis Státní energetické inspekce pak byl v souladu s tímto zákonem následně předán Úřadu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení v prvním stupni

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 03920-3/2011-ERU dne 29. března 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

V oznámení o zahájení správního řízení si správní orgán v souladu s ust. § 50 odst. 2 správního řádu vyžádal zaslání stanoviska vydaného společností RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, a protokolu o zaměření a vytyčení plynárenského zařízení na předmětnou stavbu, které účastník řízení zaslal prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu Úřadu dne 10. dubna 2012.

Dne 24. dubna 2012 provedl účastník řízení v souladu s ust. § 38 správního řádu nahlédnutí do spisu č. j. 03920/2011-ERU o čemž byl vyhotoven protokol č. j. 03920-5/2011-ERU a zároveň požádal Úřad o přerušení správního řízení do 11. května 2012. Úřad účastníkovi řízení Usnesením č. j. 03920-6/2011-ERU ze dne 25. dubna 2012 vyhověl a správní řízení do 11. května 2012 přerušil.

Dne 7. května 2012 zaslal účastník řízení prostřednictvím provozovatele poštovních služeb vyjádření ke správnímu řízení, doručené na Úřad dne 9. května 2012 a vedené pod č. j. 03920-8/2011-ERU. Ve svém vyjádření uvádí účastník řízení, že poškozená plynová přípojka byla správcem plynárenského zařízení chybně vytyčena kolmo na komunikaci a ne v její skutečné trase, a že i po nahlášení poruchy a příjezdu zaměstnance společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. tento zaměstnanec tvrdil, že porušené zařízení není majetkem společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. Dle názoru účastníka řízení z těchto argumentů

jednoznačně vyplývá, že k poškození plynovodní přípojky došlo v důsledku chybného vytyčení přípojky.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení vyjádřil k podkladům řízení, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Rozhodnutí v prvním stupni

Tím, že účastník řízení při provádění díla postupoval v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, kategoricky zakazující v ochranném pásmu provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále explicitně stanovující, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení, dopustil se jako zhotovitel zemních prací správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Rozhodnutím č. j. 03920-10/2011-ERU ze dne 17. května 2012 Úřad uznal účastníka řízení vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, kterého se dopustil porušením zákazu zakotveného v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a uložil za porušení výše uvedeného ustanovení energetického zákona pokutu ve výši 35 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

VI. Řízení o rozkladu

Dne 23. května 2012 obdržel Úřad rozklad proti výše zmíněnému rozhodnutí, který je dále veden pod č. j. 03820-11/2011-ERU, v němž účastník řízení uvádí, že se při provádění činností nepohyboval v ochranném pásmu nízkotlakého plynárenského zařízení, neboť ochranné pásmo dle účastníka řízení vzniká dnem vytyčení zařízení správcem distribuční soustavy, které provedeno nebylo, a proto nebyl účastník řízení povinen dodržovat podmínky stanovené pro práce prováděné v ochranném pásmu. V závěru účastník řízení žádá o zproštění viny a zrušení napadeného rozhodnutí.

Úřad si po obdržení rozkladu dne 5. června 2012 vyžádal od společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, kopii vytyčovacího protokolu předmětného zařízení a stanovisko ve věci. Dne 15. června 2012 Úřad obdržel stanovisko společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., ve kterém je uvedeno, že společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., jako správce distribuční soustavy, vydala stanovisko k provádění prací z hlediska dotyku na plynárenská zařízení a následně též provedla vytyčení zařízení. V místě, kde účastník řízení plynovodní přípojku poškodil, však

o vytýčení zařízení žádáno nebylo. Tyto uvedené skutečnosti jsou v rozporu s tvrzeními účastníka řízení.

Odvolací orgán v rozhodnutí ze dne 4. září 2012, č. j. 04238-10/2011-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 10. září 2012, konstatoval, že odvolání účastníka bylo podáno včas a splňovalo předepsané náležitosti.

Druhostupňový orgán shledal prvostupňové rozhodnutí nepřezkoumatelné a z tohoto důvodu nebylo možné námitky účastníka řízení posoudit. Nepřezkoumatelnost se přitom týká jak zjištěného skutkového stavu, tak odůvodnění výše uložené pokuty. Z uvedeného důvodu je rozhodnutí zatíženo nezákonností, neboť prvostupňový orgán postupoval v rozporu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu, podle něhož se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Prvostupňový orgán se v napadeném rozhodnutí nedostatečně vypořádal s právně relevantními námitkami účastníka řízení. Účastník řízení ve svých vyjádřeních v průběhu kontroly i správního řízení, jakož i v podaném rozkladu uvádí, že předmětný správní delikt nespáchal z toho důvodu, že v ochranném pásmu nepracoval, jelikož ochranné pásmo nebylo správcem plynárenského zařízení vytýčeno. Není možné se sice ztotožnit s argumentací účastníka, že ochranné pásmo vzniká v okamžiku vytýčení či zakreslení, neboť jak uvádí ust. § 68 odst. 2 věta druhá energetického zákona, neboť ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Ochranné pásmo tedy nevzniká až okamžikem svého vytýčení, ale ex lege v důsledku vydání správního rozhodnutí či uvedením zařízení do provozu. Odpovědnost účastníka řízení je objektivní, přičemž ohledně skutkové podstaty obsažené v ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona jde o odpovědnost za následek, neboť při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Z hlediska ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je tedy irrelevantní, zda osoba, která práce v ochranném pásmu prováděla, věděla o tom, že se v ochranném pásmu nachází.

V daném případě se však prvostupňový orgán měl vypořádat s možností aplikace ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, podle něž právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Správní delikt spočívající v porušení zákazu poškodit plynárenské zařízení ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu je sice povahy objektivní (dokonce bez ohledu na skutečnost, zda pachatel prováděl činnost v ochranném pásmu nebo mimo něj), nicméně skutečnost, že účastník řízení důvodně předpokládal, že se v ochranném pásmu plynárenského zařízení nenachází, by při svém prokázání mohla mít vliv na posouzení jeho odpovědnosti za správní delikt.

Pokud účastník řízení uvádí, že si vyžádal vytýčení plynárenského zařízení a k poškození zařízení došlo z toho důvodu, že bylo vytýčeno nesprávně, jde o námitku, se kterou se správní orgán v napadeném rozhodnutí musel vypořádat a posoudit ji z hlediska ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Pokud by totiž bylo zjištěno, že účastník řízení postupoval s řádnou odborností a péčí a důvodně se domníval, že se nenachází v ochranném pásmu, mohl by být důvodný závěr, že účastník řízení za správní delikt neodpovídá. Prvostupňový orgán k námitkám účastníka řízení pouze uvedl, že za správní delikt odpovídá z důvodu, že práce v ochranném pásmu prováděl strojní mechanizací a nikoliv ručně. Tím se však jednak vyhnul odpovědi na otázku, zda účastník řízení mohl vědět, že se v ochranném pásmu nachází a jednak založil odpovědnost za správní delikt na nedodržení podmínek stanoviska provozovatele plynárenského zařízení, jehož dodržení však není znakem skutkové podstaty správního deliktu spočívajícího v porušení ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona, tj. v poškození plynárenského zařízení.

Prvoinstanční orgán dále řádně neodůvodnil ani výši sankce, která byla účastníkovi řízení uložena, resp. nevyjádřil, jakými úvahami se při ukládání konkrétní výše sankce řídil. Jednou z podmínek při odůvodňování ukládané sankce je mj. srozumitelné odůvodnění výše pokuty zvolené ze zákonného rozmezí. V rozhodnutí sice správní orgán obecně uvedl, jaké skutečnosti při ukládání sankce zohlednil, avšak takové odůvodnění není možné považovat za dostatečné. Z ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona vyplývá, že se při stanovení výše pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán. Uvedená hlediska pro uložení výše pokuty jsou vymezena demonstrativně, tj. správní orgán může zohlednit i jiná hlediska. Vždy je však povinen své úvahy obsáhnout do textu odůvodnění rozhodnutí v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

V napadeném rozhodnutí prvostupňový orgán uvedl, že přihlédl mj. k energetické důležitosti plynárenského zařízení a jeho přenosové kapacitě, způsobu spáchání správního deliktu a jeho následkům, způsobu poškození zařízení a jeho rozsahu. Z těchto kritérií však správní orgán nevyvodil žádné konkrétní závěry a neuvedl, jak tyto kritéria zohlednil při hodnocení zjištěného skutkového stavu, popř. ze závěrů správního orgánu není zřejmé, jak na základě uvedených kritérií dospěl ke konkrétní výši sankce (např. jak výši sankce ovlivnila skutečnost, že účastník řízení poškodil zařízení strojní mechanizací). Jedinými specifickými důvody, které prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí uvedl, je skutečnost, že nedošlo k ohrožení zdraví nebo života a jedná se o první porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení ve věcné působnosti Úřadu, které byly zjevně posuzovány jako polehčující okolnosti. Výše uvedené závěry ohledně nepřezkoumatelnosti se projevují zejména v části napadeného rozhodnutí, v němž Úřad uvedl, že uložená pokuta nemůže být považována za likvidační, aniž by však uvedl, na základě jakých úvah či skutečností tento závěr učinil.

Z výše uvedených důvodů v souladu s ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu druhostupňový orgán napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k novému projednání a stanovil, že prvostupňový orgán při rozhodování odůvodní výši

ukládání pokuty i s ohledem na skutečnost, zda ukládaná pokuta není pro účastníka řízení likvidační a dále se vypořádá s námitkami účastníka řízení týkajícími se okolností poškození plynárenského zařízení a to jak z hlediska odpovědnosti účastníka za správný delikt, tak případně z hlediska stanovení výše pokuty.

VII. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení prováděl činnosti související s realizací předmětu díla na základě smlouvy o dílo č. 367/10 ze dne 12. července 2010 písemně uzavřené mezi společností Severočeská vodárenská společnost a.s., IČ: 49099469, se sídlem Přítkovská 1689, 415 50 Teplice, na straně objednatele předmětu díla a účastníkem řízení na straně zhotovitele díla.

Správce plynárenského zařízení, společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, vydal dne 23. srpna 2004 Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby č. [REDAKCE] obsahující vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, s platností jednoho roku od data jeho vydání.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z výše zmíněného stanoviska společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno.

Účastník řízení požádal, v rámci povinností zhotovitele stavby před vlastním zahájením stavebních prací na předmětné stavbě, o přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Přesné vytýčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno (barvou a kolíky) na osu potrubí (dle protokolu o vytýčení plynárenského zařízení ze dne 22. července 2010, který obsahuje písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

Dle vyjádření společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, bylo vytýčení zařízení dne 22. července 2010 provedeno, ovšem v místě, kde účastník řízení plynovodní přípojku poškodil, o vytýčení zařízení žádáno nebylo. Tyto uvedené skutečnosti jsou v rozporu s tvrzeními účastníka řízení.

Účastník řízení prováděl dne 11. září 2010 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní výkopové práce v přímé souvislosti s realizací rekonstrukce vodovodního řadu u domu č. p. 217/9 v ulici Josefa Suka, katastrální území Jablonec nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou, kdy při provádění zemních výkopových prací prostřednictvím strojního mechanismu (bagr KOMATSU) způsobila stavebně technická činnost účastníka řízení poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE d 50 v konečném

důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 438 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 115 minut) ve smyslu provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 13. září 2010.

Vzniklé poškození nízkotlakého plynárenského zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Účastník řízení aktivně spolupracoval při jeho opravě a vzniklou škodu uhradil. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 13. září 2010 (potvrzený Protokolem poškození plynárenského zařízení z téhož dne).

VIII. Právní hodnocení

Úřad se nejprve zabýval otázkou trestnosti předmětného jednání ve vztahu k plynutí lhůt určených k zahájení správního řízení, příp. k projednání správního deliktu.

Při určování naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu a odpovědnosti za něj je nutné postupovat dle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání správního deliktu. V otázce úpravy subjektivních a objektivních lhůt a určení jejich počátku je tedy nutné postupovat dle úpravy účinné v době, kdy k předmětnému jednání došlo.

Právní předpisy upravující správní trestání omezují pravomoc správních orgánů projednat správní delikt a udělit pachateli za jeho spáchání sankci tzv. prekluzivními lhůtami. Tyto lhůty mohou být stanoveny různým způsobem, jednak jako lhůty subjektivní (pro počátek lhůty je rozhodné, kdy se o správním deliktu dozvěděl správní orgán), ale vždy musí být stanovena lhůta objektivní (počíná běžet dnem spáchání správního deliktu). Dále právní předpisy stanoví prekluzivní lhůty pro projednání správního deliktu nebo pro zahájení řízení o správním deliktu.

Zároveň platí, že pokud jsou pro projednání správního deliktu stanoveny právním předpisem obě lhůty (tedy subjektivní i objektivní), musí být správní delikt projednán (popř. musí být zahájeno správní řízení) ve lhůtě subjektivní, avšak nikdy nelze překročit objektivní lhůtu pro projednání správního deliktu. Projednáním se přitom v tomto smyslu rozumí to, že v prekluzivní lhůtě musí rozhodnutí o správním deliktu nabýt právní moci.

Obdobně v případě prekluzivních lhůt pro zahájení řízení o správním deliktu musí být toto řízení zahájeno ve lhůtě subjektivní, avšak nelze překročit objektivní lhůtu. Úprava ust. § 95 odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném do 18. srpna 2011, upravuje právě prekluzivní lhůty ve vztahu k zahájení správního řízení, tj. správní orgán tak, aby nezankla

trestnost uvedených správních deliktů, musel správní řízení zahájit nejpozději do 1 roku od spáchání správního deliktu.

Smyslem prekluze je časové omezení pravomoci správních orgánů sankcionovat protiprávní jednání osob a posílení jejich právní jistoty.

V době, kdy došlo k předmětnému protiprávnímu jednání, byla účinná úprava subjektivních a objektivních lhůt uvedena v ust. § 95 odst. 4 energetického zákona (účinného do 18. srpna 2011) a podle ní bylo možno řízení o uložení pokuty zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se územní inspektorát (Státní energetické inspekce) o porušení povinnosti dozvěděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

Přestože právní úprava účinná v době, kdy k předmětnému protiprávnímu jednání došlo, vymezuje lhůty pro zahájení správního řízení, s ohledem na výše uvedený výklad se věcně jedná o lhůty, jejichž uplynutí má za následek zánik odpovědnosti účastníka řízení za správní delikt.

Zánik trestnosti nastává za zákonem stanovených okolností, které způsobí, že trestnost činu, který byl v době svého spáchání trestným činem, přestupkem nebo správním deliktem zanikne. Ve svém důsledku to znamená, že z objektivně předvídaných příčin zanikne vztah mezi státem, reprezentovaným věcně příslušným státní orgánem, a pachatelem trestného činu, přestupku nebo správního deliktu, vůči kterému již nadále nemohou být vyvozeny důsledky spojené s jeho spácháním.

Pokud dojde k uplynutí jedné z těchto lhůt, popř. obou, dojde k zániku odpovědnosti účastníka řízení za správní delikt (neboli k zániku trestnosti předmětného jednání) a povinností Úřadu je k takovéto skutečnosti přihlídnout z moci úřední a správní řízení zastavit (popř. vůbec nezahajovat), protože se daný skutek stal neprojednatelným. Trestnost činu je v takovém případě vyloučena.

Z ustálené judikatury soudů vyplývá, že okamžik počátku běhu subjektivní lhůty se upíná k datu obdržení podnětu ze strany Úřadu, pokud má tento podnět onu nezbytnou míru určitosti a věrohodnosti, která zabezpečuje, že správní řízení nebude zahájeno na základě informací zcela neověřených, nejasných či nevěrohodných, aniž by v tento okamžik muselo být jakkoliv prokázáno, že k danému jednání skutečně došlo, nebo kdo je za něj odpovědný.

V případě, že není obsah podnětu natolik určitý, aby existovalo důvodné podezření, že došlo k porušení zákonné povinnosti a v souvislosti s tím pak došlo k počátku běhu subjektivní lhůty již doručením tohoto podnětu na adresu Úřadu, je pak nutné datovat počátek této lhůty ke dni, kdy Úřad obdržel jakékoliv jiné podklady, na základě kterých si vědomí o porušení právních povinností (resp. zákazů stanovených zákonem) může udělat. V praxi tak půjde zejména o okamžik předání relevantních podkladů v rámci kontroly dle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, kontrolovanými subjekty.

Dne 24. února 2011 obdržela Státní energetická inspekce od společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, která je správcem dotčené plynárenské distribuční soustavy, protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma č. [REDAKCE] ze dne 13. září 2010, který byl na Státní energetickou inspekci zaslán jako podnět obsahující informaci, že došlo k porušení ochranného pásma plynárenského zařízení. Součástí tohoto protokolu jsou informace o datu, kdy k protiprávnímu jednání došlo, o místě, kde k protiprávnímu jednání došlo, osobě, která narušení ochranného pásma způsobila (tj. účastník řízení) a dále též o zařízení, které bylo tímto protiprávním jednáním poškozeno. Je tedy zcela nesporné, že je tento protokol podnětem, na základě kterého si mohla Státní energetická inspekce vytvořit vědomost o tom, že došlo k porušení zákazu stanoveného zákonem. Doručení tohoto podnětu lze tedy jednoznačně pokládat za okamžik počátku běhu subjektivní lhůty v předmětné věci (v délce 1 rok), okamžik jejího uplynutí je tak datován ke dni 24. února 2012.

Správní řízení v předmětné věci bylo zahájeno dne 29. března 2012. Úřad tak prokázal, že již přede dnem zahájení správního řízení v předmětné věci došlo k zániku trestnosti jednání účastníka řízení, a tedy s ohledem na znění ust. § 95 odst. 4 energetického zákona (účinného do 18. srpna 2011) správnímu orgánu nezbyvá nic jiného než řízení zastavit.

S ohledem na výše uvedené se tak správní řízení z důvodu zániku trestnosti předmětného jednání, které bylo řešeno tímto rozhodnutím, zastavuje. Úřad se již dále nezabýval otázkou existence správního deliktu.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

